

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 25 listopada 2025 r.

Poz. 4764

UCHWAŁA NR XVIII/96/2025 RADY GMINY CZYŻE

z dnia 18 listopada 2025 r.

w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwu Czyże

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 7, art. 35, art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami sołectwa Czyże, uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Statut Sołectwa Czyże stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Zmiany statutu wprowadza się w trybie przewidzianym do jego uchwalenia.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czyże.

§ 4. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr IV/30/2019 Rady Gminy Czyże z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie nadania statutu Sołectwu Czyże. /Dziennik Urz. Woj. Podlaskiego z 2019 r., poz. 1797/.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodnicząca Rady
Krystyna Gawryluk

Załącznik do uchwały Nr XVIII/96/2025

Rady Gminy Czyże

z dnia 18 listopada 2025 r.

STATUT SOŁECTWA CZYŻE

Rozdział 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. 1 Niniejszy Statut określa organizację i zakres działania Sołectwa Czyże, zwanego dalej „sołectwem”.

1. Obszar działania Sołectwa obejmuje obręb wsi Czyże.

2. Sołectwo tworzy, łączy lub znosi oraz ustala granice Rada Gminy – po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

§ 2. Sołectwo jest jednostką pomocniczą Gminy Czyże, która uczestniczy w realizacji jej zadań na warunkach określonych w niniejszym statucie.

Rozdział 2. ZAKRES DZIAŁANIA SOŁECTWA

§ 3. Sołectwo poprzez swoje organy dba o zaspokajanie potrzeb zbiorowych mieszkańców.

§ 4. Do zadań sołectwa należy:

- 1) udział w rozpatrywaniu wszystkich spraw istotnych dla funkcjonowania sołectwa;
- 2) inspirowanie, wspieranie i organizowanie inicjatyw społecznych o charakterze lokalnym w zakresie pomocy społecznej, utrzymania porządku, poprawiania estetyki i upowszechniania kultury, sportu, oświaty;
- 3) współdziałanie z miejscowymi organizacjami społecznymi w sprawach kształtowania właściwych postaw mieszkańców, w tym gotowości do niesienia pomocy sąsiedzkiej, wzajemnego szacunku, dyscypliny społecznej i poszanowania mienia;
- 4) współdziałanie z właściwymi organami w celu poprawy warunków oświatowych, stanu ochrony przeciwpożarowej;
- 5) reprezentowanie poprzez swoje organy interesów społeczności sołectkiej wobec organów gminy i gminnych jednostek organizacyjnych;
- 6) zadania sołectwo realizuje za pośrednictwem swoich organów w szczególności poprzez:
 - a/ podejmowanie uchwał,
 - b/ wydawanie opinii,
 - c/ zgłaszanie wniosków do organów gminy.

Rozdział 3. ORGANY SOŁECTWA

§ 5. 1. Organami sołectwa są:

- 1) Zebranie Wiejskie jako organ uchwałodawczy;
- 2) Sołtys jako organ wykonawczy.

2. Działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołectwa:

- 1) Rada Sołectwa składa się z 3 do 5 osób.
- 2) Liczbę członków rady sołectkiej wskazuje Zebranie Wiejskie na zebraniu wyborczym w zależności od liczby zgłoszonych i chętnych kandydatów z uwzględnieniem pkt 1.
3. Kadencja Sołtysa i Rady Sołectkiej trwa 5 lat począwszy od dnia wyborów i kończy się z momentem wyboru nowych organów sołectwa.

§ 6. Do kompetencji Zebrania Wiejskiego należy:

- 1) opiniowanie spraw istotnych dla Sołectwa i jego mieszkańców;
- 2) uchwalenie i skierowanie do Wójta propozycji do projektu budżetu w terminie do 30 września w roku poprzedzającym rok budżetowy;
- 3) skierowanie wniosku do Wójta o przyznanie w danym roku budżetowym środków z funduszu sołeckiego;
- 4) decydowanie o przeznaczeniu funduszu sołeckiego, o ile taki fundusz zostanie uchwalony przez Radę Gminy;
- 5) rozpatrywanie sprawozdań z działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej;
- 6) podejmowanie uchwał w sprawach przyjmowania mienia przekazywanego przez Gminę.

§ 7. 1. Prawo do udziału w Zebraniu Wiejskim mają wszyscy zamieszkujący na terenie sołectwa.

2. Uprawnionymi do głosowania są zamieszkujący na terenie sołectwa, posiadający czynne prawo wyborcze.

3. Zebranie Wiejskie zwoływane jest z wyłączeniem § 15 ust. 1 przez Sołtysa z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) co najmniej 1/5 mieszkańców sołectwa o których mowa w ust. 2;
- 2) Wójta.

4. Zebranie Wiejskie odbywa się w miarę istniejących potrzeb.

5. Zebranie Wiejskie na wniosek osób i organów wymienionych w ust. 3 pkt 1 i 2 powinno być zwoływane najpóźniej w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku.

6. O terminie Zebrania Wiejskiego mieszkańcy sołectwa winni być powiadomieni poprzez zamieszczenie ogłoszenia na tablicy ogłoszeń sołectwa, na co najmniej 5 dni przed datą jego zwołania. W ogłoszeniu tym może być podany też drugi termin zebrania.

7. Zawiadomienie o zebraniu powinno zawierać informację, na czyj wniosek zebranie jest zwołane, dokładne określenie daty, godziny i miejsca zebrania oraz proponowany porządek obrad.

8. O ile w wyznaczonym terminie w Zebraniu Wiejskim nie uczestniczy co najmniej 1/5 uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa, zebranie przeprowadza się w II terminie zebrania bez względu na liczbę jego uczestników i może się ono odbyć w tym samym dniu, po upływie 15 minut. Zasada ta nie dotyczy wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej.

§ 8. 1. Zebraniu Wiejskiemu przewodniczy Sołtys, z wyłączeniem ust. 2 oraz § 15 ust. 1.

2. Zebranie Wiejskie może wybrać innego przewodniczącego obrad.

§ 9. Uchwały na zebraniu zapadają w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.**§ 10. 1.** Z Zebrania Wiejskiego sporządza się protokół.

2. Sołtys w terminie 7 dni od daty zebrania, dostarcza Wójtowi protokół z Zebrania Wiejskiego.

§ 11. 1. Do zadań Sołtysa należy zarządzanie bieżącymi sprawami Sołectwa, realizacja uchwał Zebrania Wiejskiego oraz wykonywanie czynności określonych niniejszym statutem.

2. Do zadań Sołtysa należy:

- 1) zwoływanie Zebrań Wiejskich i przewodniczenie ich obradom z uwzględnieniem § 8 ust. 2.
- 2) wykonywanie uchwał Zebrania Wiejskiego;
- 3) przekazywanie Wójtowi uchwał i opinii Zebrania Wiejskiego, a także sporządzonych protokołów z posiedzeń Zebrania Wiejskiego;
- 4) prowadzenie zarządu mieniem i środkami finansowymi, które Gmina przekazała Sołectwu do korzystania;
- 5) zwoływanie i przygotowywanie posiedzeń Zebrań Wiejskich oraz Rady Sołeckiej;
- 6) uczestnictwo w naradach Sołtysów organizowanych przez Wójta;
- 7) organizowanie i koordynowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców Sołectwa;

8) występowanie z wnioskami dotyczącymi potrzeb Sołectwa i jego mieszkańców.

§ 12. Posiedzenia Rady Sołeckiej zwołuje Sołtys lub Rada Sołecka w miarę potrzeb.

§ 13. Rada Sołecka wspomaga działalność Sołtysa i ma charakter opiniodawczo – doradczy.

Rozdział 4.

WYBÓR I ODWOŁANIE SOŁTYSY A RADA SOŁECKIEJ

§ 14. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej zarządza Rada Gminy w terminie nie późniejszym niż 4 miesiące po wyborach do Rady Gminy.

§ 15. 1. Zebranie Wiejskie, które ma dokonać wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej zwołuje Wójt.

2. O zwołanym zebraniu Sołtys informuje mieszkańców wsi poprzez podanie informacji zawierającej dzień, godzinę i miejsce zebrania oraz proponowany porządek obrad w sposób zwyczajowo przyjęty określony w § 7 pkt 6, nie później niż w terminie 5 dni przed ustaloną datą zebrania.

3. Wójt lub upoważniona przez niego osoba dokonuje otwarcia zebrania, a następnie dokonuje wyboru przewodniczącego zebrania, który dalej prowadzi obrady.

4. W porządku obrad zebrania należy przewidzieć m.in.:

- 1) wybór Przewodniczącego zebrania;
- 2) wybór Komisji Skrutacyjnej;
- 3) wybór Sołtysa;
- 4) wybór Rady Sołeckiej.

§ 16. 1. Wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

2. Organizacja wyborów zapewniająca tajność i bezpośredniość głosowania jest zadaniem Przewodniczącego zebrania i Komisji Skrutacyjnej.

3. Wybory przeprowadza Komisja Skrutacyjna w składzie 3 osób, wybrana w głosowaniu jawnym spośród uprawnionych uczestników zebrania. Członkiem Komisji Skrutacyjnej nie może być osoba kandydująca na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej.

4. Przewodniczącego Komisji Skrutacyjnej wybierają spośród siebie członkowie w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.

5. Do zadań Komisji Skrutacyjnej należy:

- 1) przyjęcie zgłoszeń kandydatów;
- 2) przeprowadzenie głosowania;
- 3) ustalenie wyników głosowania;
- 4) ogłoszenie wyników wyborów;
- 5) sporządzenie protokołu o wynikach wyboru.

6. Komisja Skrutacyjna przed przystąpieniem do głosowania objaśnia sposób głosowania.

§ 17. 1. Wybory odbywają się spośród nieograniczonej liczby kandydatów.

2. W pierwszej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla dokonania wyboru Sołtysa. W drugiej kolejności przeprowadza się wybory członków Rady Sołeckiej.

3. Kandydat musi wyrazić zgodę na kandydowanie.

§ 18. 1. Uprawnieni do głosowania, o których mowa w § 7 pkt 2, głosują kartami opatrzonymi pieczęcią Rady Gminy Czyże.

2. Po zgłoszeniu kandydatów na Sołtysa, Komisja Skrutacyjna nanosi ich nazwiska i imiona na karty do głosowania w kolejności alfabetycznej.

3. Uprawnieni do głosowania o których mowa w § 7 ust. 2 głosują na wybranego przez siebie kandydata, stawiając znak „X” obok jego nazwiska. Postawienie znaku „X” w więcej niż jednej kratce lub nie postawienie znaku „X” w żadnej kratce powoduje nieważność głosu.

4. Za wybranego uważa się kandydata, który otrzymał największą liczbę głosów.

5. W przypadku jednakowej liczby głosów uniemożliwiającej objęcie funkcji przez jednego kandydata przeprowadza się ponowne głosowanie spośród kandydatów, którzy otrzymali jednakową liczbę głosów.

6. W przypadku ponownego otrzymania jednakowej największej liczby głosów dla kandydatów, zarządza się przeprowadzenie wyborów w innym terminie.

§ 19. 1. W wyborach do Rady Sołeckiej można głosować na liczbę kandydatów określoną w statucie sołectwa i wskazaną przez Zebranie Wiejskie zgodnie ze statutem sołectwa.

2. Uprawnieni do głosowania, o których mowa w § 7 ust. 2 głosują na wybranych przez siebie kandydatów, stawiając znak „X” obok ich nazwisk, w liczbie określonej w § 5 ust. 2 pkt 1.

3. Głos jest nieważny, jeżeli wyborca postawi na karcie do głosowania znak „X” obok nazwisk kandydatów w liczbie większej, niż określono liczbę kandydatów lub nie wybierze żadnego.

§ 20. Członkami Rady Sołeckiej zostają osoby, które uzyskały największą liczbę głosów.

§ 21. 1. W przypadku uzyskania przez kandydatów równiej liczby głosów, zarządza się ponowne głosowanie, w celu wyboru członka Rady Sołeckiej pomiędzy tymi kandydatami.

2. W przypadku ponownego otrzymania jednakowej największej liczby głosów dla kandydatów, zarządza się przeprowadzenie wyborów w innym terminie.

§ 22. 1. Po zakończeniu głosowania Komisja Skrutacyjna odczytuje protokół i podaje wyniki.

2. Dokumenty z przeprowadzonych wyborów Komisja Skrutacyjna przekazuje Przewodniczącemu zebrania.

§ 23. 1. Sołtys i Rada Sołecka są bezpośrednio odpowiedzialni przed mieszkańcami sołectwa. Mogą być odwołani przed upływem kadencji, jeżeli nie wykonują swoich obowiązków, naruszają postanowienia statutu i uchwał zebrania.

2. Z wnioskiem o odwołanie Sołtysa i członka Rady Sołeckiej może wystąpić:

- 1) Rada Gminy Czyże;
- 2) Wójt;
- 3) 1/5 uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa.

3. Wniosek o odwołanie Sołtysa i Rady Sołeckiej powinien zawierać uzasadnienie.

4. Wniosek o odwołanie Sołtysa i Rady Sołeckiej winien być rozpatrzony przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania, na zebraniu zwołanym przez Wójta w terminie 1 miesiąca, od daty otrzymania wniosku przez Wójta.

5. Uchwała o odwołaniu podejmowana jest w głosowaniu tajnym i dla swej ważności wymaga bezwzględnej większości ważnie oddanych głosów.

6. Odwołanie może być poprzedzone wyjaśnieniami Sołtysa i członka Rady Sołeckiej.

§ 24. 1. Ustąpienie z funkcji Sołtysa i z funkcji członka Rady Sołeckiej nie wymaga decyzji Zebrania Wiejskiego. Wymienione osoby składają oświadczenie o ustąpieniu w formie pisemnej. Sołtys pełni swoją funkcję do czasu wyboru nowego sołtysa.

2. Rezygnacja z pełnionej funkcji składana jest do Wójta.

§ 25. 1. W przypadku odwołania, ustąpienia lub wygaśnięcia funkcji Sołtysa, członka Rady Sołeckiej, Wójt w terminie 1 miesiąca zarządza wybory uzupełniające.

2. Wybory uzupełniające odbywają się według zasad określonych w niniejszym statucie.

§ 26. 1. Każdy mieszkaniec sołectwa mający czynne prawo wyborcze może w ciągu 7 dni od dnia wyborów wnieść protest przeciwko wyborom, jeżeli naruszone zostały postanowienia statutu.

2. Protest rozpatruje Rada Gminy Czyże w ciągu 30 dni od daty jego wniesienia i podejmuje uchwałę o odrzuceniu protestu lub unieważnieniu wyborów.

3. W przypadku unieważnienia wyborów Wójt zarządza w ciągu 1 miesiąca od daty unieważnienia ponowne wybory na zasadach określonych w statucie.

Rozdział 5. GOSPODARKA FINANSOWA SOŁECTWA

§ 27. 1. Sołectwo nie tworzy własnego budżetu.

2. Gospodarka finansowa sołectwa prowadzona jest w oparciu o środki zgromadzone na funduszu sołeckim.

3. Sołectwo może korzystać z mienia komunalnego przekazanego Sołectwu oraz rozporządzać dochodami uzyskanymi z tego tytułu. Dochody te przeznacza się na realizację zadań statutowych Sołectwa.

Rozdział 6. ZARZĄD MIENIEM KOMUNALNYM I GMINNYM

§ 28. 1. W zakresie zwykłego zarządu Sołectwo zarządza przyznanym mu mieniem komunalnym, poprzez:

- 1) załatwianie bieżących spraw związanych z eksploatacją mienia;
- 2) zapewnienie utrzymania mienia i zapobieganie jego degradacji i niszczenia,
- 3) korzystanie z mienia zgodnie z jego przeznaczeniem.

2. Przekazanie Sołectwu mienia następuje na podstawie protokołu przekazania podpisanego przez Wójta oraz Sołtysa.

Rozdział 7. KONTROLA I NADZÓR NAD SOŁECTWEM

§ 29. 1. Nadzór i kontrolę nad działalnością organów sołectwa sprawują Wójt Gminy Czyże i Rada Gminy Czyże.

2. Komisja Rewizyjna Rady Gminy Czyże dokonuje kontroli Sołectwa, co najmniej raz w kadencji, oceniając realizację zadań statutowych przez jego organy.

3. O zamiarze przeprowadzenia kontroli Przewodniczący Rady Gminy Czyże powiadamia organy sołectwa co najmniej 14 dni przed dniem kontroli podając jej termin i zakres.

4. Kontrola działalności organów sołectwa sprawowana jest na podstawie kryterium celowości, rzetelności i gospodarności.

5. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości Komisja Rewizyjna przekazuje informację o wynikach kontroli Radzie Gminy Czyże i Wójtowi Gminy Czyże.

6. Organy, o których mowa w ust. 1, mają prawo żądać niezbędnych informacji, danych i wyjaśnień dotyczących funkcjonowania Sołectwa.

7. Wójt sprawuje bieżący nadzór Sołectwa w zakresie:

- 1) gospodarowania mieniem komunalnym przez organy Sołectwa,
- 2) analizy zgodności z prawem uchwał i działań organów Sołectwa.

8. Uchwała Zebrania Wiejskiego sprzeczna z prawem jest nieważna.

9. Wójt w terminie 30 dni od daty przedłożenia uchwały w Urzędzie Gminy Czyże, orzeka o nieważności Uchwały Zebrania Wiejskiego sprzecznej z prawem, powiadamiając Sołtysa.

10. Uchwała nie odpowiadająca wymogom celowości, gospodarności lub rzetelności może być przez Wójta uchylona.

11. W przypadku stwierdzenia wykorzystania mienia komunalnego niezgodnie z przeznaczeniem, Wójt może postanowić o cofnięciu przekazania mienia Sołectwu. Przepis § 28 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 8. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 30. Zmiany statutu wprowadza się w trybie przewidzianym do jego uchwalenia.

**Uzasadnienie do uchwały nr XVIII/96/2025 Rady Gminy Czyże
z dnia 18 listopada 2025 r.
w sprawie nadania statutu sołectwa Czyże**

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, rada gminy zobowiązana jest określić organizację i zakres działania jednostek pomocniczych w formie statutu. Statut sołectwa stanowi akt prawa miejscowego regulujący funkcjonowanie, organizację i zakres zadań sołectwa jako jednostki pomocniczej gminy.

Celem podjęcia uchwały jest zapewnienie skutecznego funkcjonowania sołectwa Czyże, określenie jego organizacji, kompetencji organów sołectwa oraz zasad współpracy z organami gminy. Przyjęcie statutu umożliwi realizację zadań sołectwa zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności i w granicach określonych przepisami prawa.

Projekt statutu został przygotowany w oparciu o przepisy prawa oraz z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i potrzeb mieszkańców. Przed podjęciem uchwały przeprowadzono konsultacje społeczne zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. projekt statutu został udostępniony do wglądu uczestnikom konsultacji w sekretariacie Urzędu Gminy Czyże oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Czyże. Uczestnicy konsultacji mogli wyrażać w formie pisemnej swoje opinie i zgłaszać wnioski do proponowanych zapisów w statucie. Konsultacje trwały do dnia 12.11.2025 r.

Treść statutu została opracowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym ustawą o samorządzie gminnym, oraz przepisami wykonawczymi. Statut precyzyjnie określa zasady organizacji i działania sołectwa, unikając zapisów wykraczających poza upoważnienie ustawowe. Nowy statut zapewni większą przejrzystość funkcjonowania sołectwa oraz umożliwi skuteczną współpracę z organami gminy.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest zasadne i celowe.